

26.11.2018

Po wyborach komunalnych w Polsce / Aktualny stan rzeczy

Wybory charakteryzowała najwyższa frekwencja po 1989 roku: prawie 55 proc. w pierwszej turze i 49 proc. w drugiej turze. Najwięcej kandydatów do władz komunalnych zgłosiły dwie największe partie – konserwatywno-narodowa Prawo i Sprawiedliwość i demokratyczno-liberalna Koalicja Obywatelska, utworzona przez Platformę Obywatelską i Nowoczesną. One też umocniły się w sejmikach. Kolejne siły to Bezpartyjni Samorządowcy, ludowcy (PSL) i Lewica (partie SLD-Lewica i Razem). W wielu okręgach kandydatów wystawiły lokalne komitety wyborcze.

W sejmikach wojewódzkich w całej Polsce są 552 mandaty. Najwięcej miejsc obsadziło w nich Prawo i Sprawiedliwość (254), następnie Koalicja Obywatelska (194), PSL (70), Bezpartyjni Samorządowcy (15), SLD-Lewica Razem (11). PiS ma teraz bezwzględną większość w 6 sejmikach Polski wschodniej i centralnej, a Koalicja Obywatelska w jednym (województwo pomorskie). Wybory na stanowiska prezydentów i burmistrzów miast zdecydowanie wygrali kandydaci lokalnych komitetów i Koalicji Obywatelskiej, a w czterech – kandydaci PiS. W stolicy nowym prezydentem miasta został Rafał Trzaskowski (PO). Adam Struzik (PSL) poraz szósty został wybrany na marszałka województwa mazowieckiego.

W czterech zachodnich województwach, które wchodzi w skład Partnerstwa Odry, zarówno Koalicja Obywatelska, jak i PiS zdobyły większą liczbę mandatów niż cztery lata temu, stracili ludowcy i Lewica. W żadnym sejmiku żadna partia nie może rządzić samodzielnie. Mandaty zdobyli też Bezpartyjni Samorządowcy i choć nie mają ich wiele, to jednak odgrywają ważną rolę w toczących się rozmowach o konstruowaniu koalicji. Podobnie PSL.

W sejmiku województwa wielkopolskiego jest 39 miejsc. Koalicja Obywatelska ma w nim teraz 15 miejsc (o 2 więcej niż po wyborach poprzednich), Prawo i Sprawiedliwość – 13 (o 5 więcej), PSL – 7 (mniej o 5), SLD-Lewica Razem – 3 (mniej o jedno), Bezpartyjni Samorządowcy – 1. Władze województwa utworzyły tu Koalicja Obywatelska i PSL, co jest kontynuacją dotychczasowej koalicji PO-PSL, poszerzonej o partię Nowoczesna. Marszałkiem województwa został ponownie Marek Woźniak (PO).

W sejmiku województwa zachodniopomorskiego jest 30 miejsc. Koalicja Obywatelska zdobyła w nim 13

mandatów (więcej o jedno niż w wyborach poprzednich), Prawo i Sprawiedliwość – 11 (+ 5), Bezpartyjni Samorządowcy, związani z prezydentem Szczecina Piotrem Krzystkiem – 3 (w poprzednim sejmiku ich nie było), PSL – 2 (mniej o 2), SLD Lewica Razem – 1 (mniej o 2). Władze regionu stworzyła koalicja Platforma Obywatelska (+ Nowoczesna), PSL i SLD. Marszałkiem województwa został ponownie Olgierd Geblewicz (PO).

W sejmiku województwa lubuskiego jest 30 miejsc. Koalicja Obywatelska zdobyła w nim 11 mandatów, zwiększając stan posiadania o jeden mandat, Prawo i Sprawiedliwość – 9 (o 4 więcej). Po 4 miejsca zdobyli Bezpartyjni Samorządowcy i PSL, który jednocześnie stracił cztery mandaty w porównaniu z poprzednim sejmikiem. Lewica ma teraz 2 mandaty, czyli mniej o trzy. Przed wyborami samorząd wojewódzki tworzyła tu koalicja PO-PSL-SLD. Zgodnie z oczekiwaniami władze województwa stworzyły tu Koalicja Obywatelska, PSL i SLD. Marszałkiem została ponownie Elżbieta Anna Polak (PO).

Sejmik województwa dolnośląskiego ma 36 miejsc. Wybory po raz pierwszy wygrało tu PiS, zdobywając 14 miejsc i zwiększając stan posiadania o 6 mandatów. Koalicja Obywatelska ma w nowym sejmiku 13 miejsc (o 7 więcej niż PO w poprzednim), Bezpartyjni Samorządowcy – 6 (stracili jednocześnie 6 miejsc). Dwa mandaty zdobył komitet ustępującego prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza, a jeden – PSL (mniej o trzy). Do sejmiku nie weszła Lewica. Wszystko wskazuje na to, że władzę w województwie obejmie koalicja PiS, Bezpartyjni Samorządowcy i PSL. Władzę w sejmiku województwa dolnośląskiego objęła koalicja PiS i Bezpartyjni Samorządowcy. Marszałkiem województwa został Cezary Przybylski (Bezpartyjni Samorządowcy).

Jeśli chodzi o wybory prezydentów głównych miast, w Poznaniu i Wrocławiu zwyciężyli kandydaci Koalicji Obywatelskiej – Jacek Jaśkowiak (Poznań, po raz drugi) i Jacek Sutryk (Wrocław). W Szczecinie po raz trzeci wygrał Piotr Krzystek, startujący z listy własnego komitetu. Kandydaci bezpartyjni zwyciężyli również w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze – Jacek Wójcicki i Janusz Krzysztof Kubicki.

Tegoroczne wybory samorządowe w Polsce charakteryzowały się też tym, że partie polityczne potraktowały je w dużej mierze jako sondaż przed przyszłorocznymi wyborami do Parlamentu Europejskiego, a przede wszystkim do parlamentu Polski. Zbliżające się kampanie wyborcze mogą więc mocno zaważyć na pracy władz komunalnych. Trwałość układów politycznych w różnych sejmikach może też zależeć od trwałości Koalicji Obywatelskiej, a więc sojuszu Platformy Obywatelskiej i partii Nowoczesna.

Bogdan Twardochleb